

تقسیم با باقی مانده

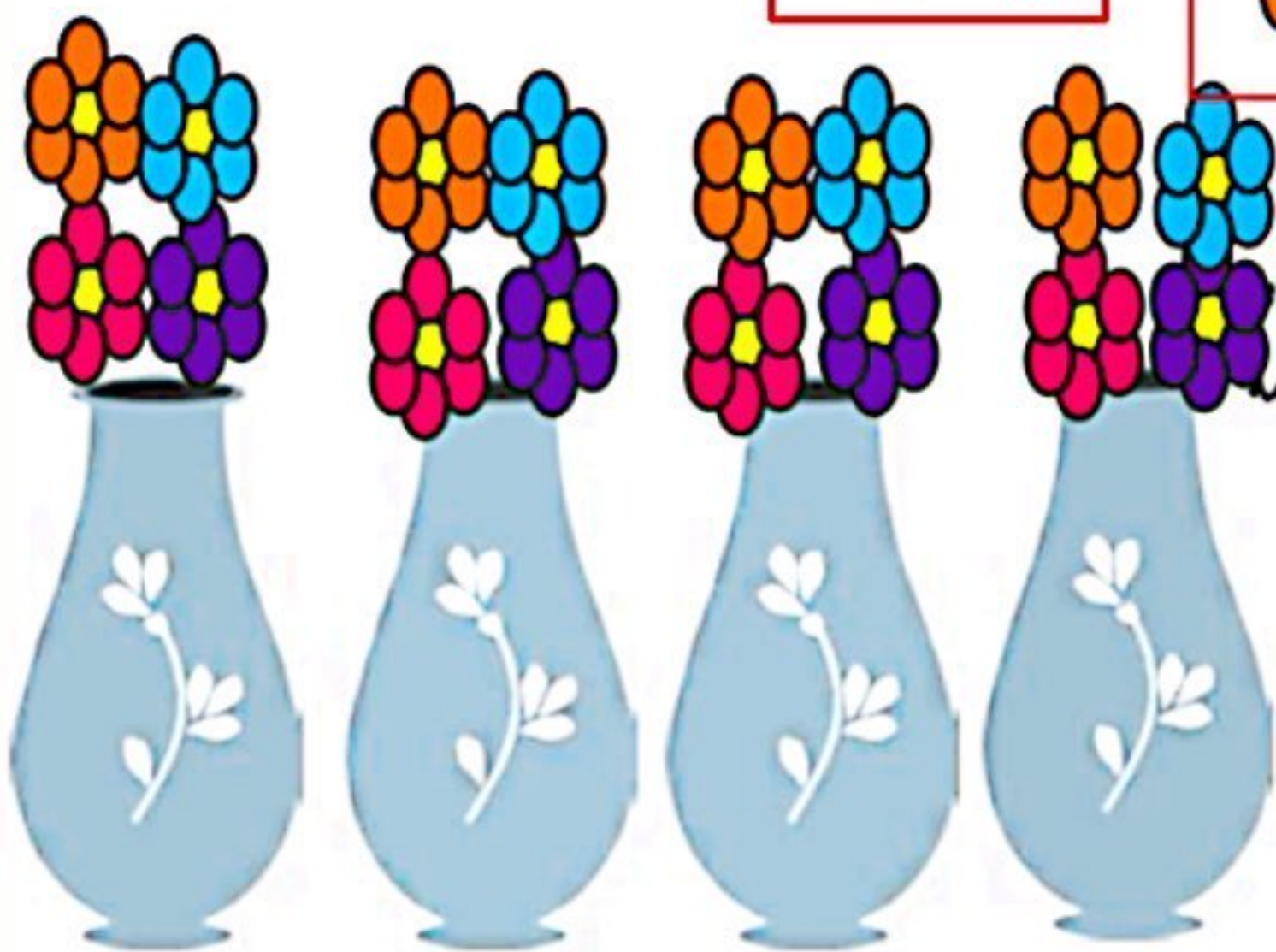
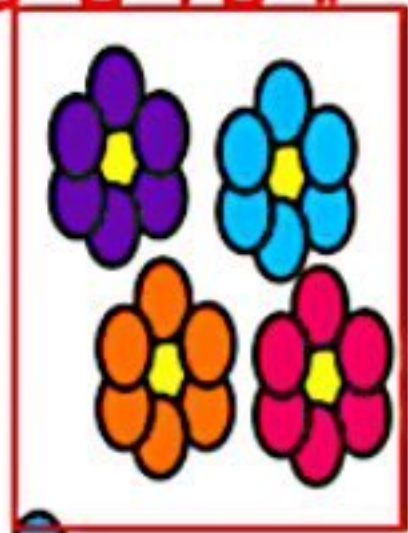
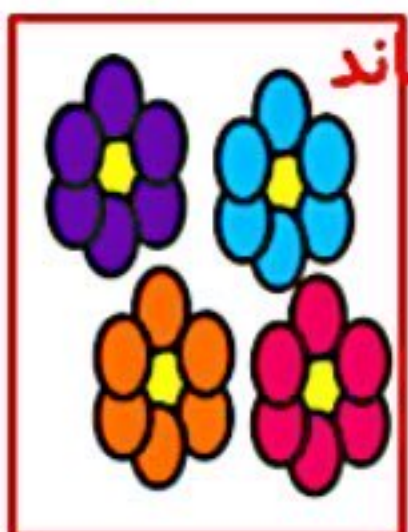
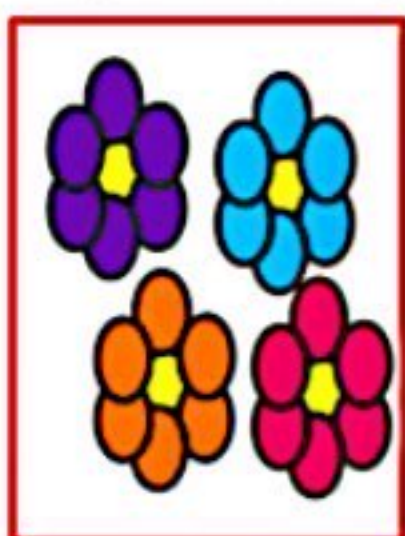
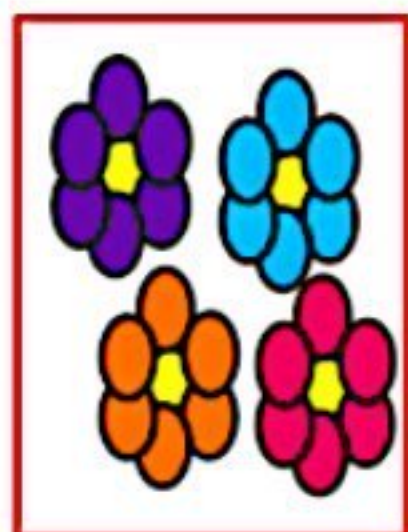
فعالیت

۱- ۱۷ شاخه گل داریم. می خواهیم با هر ۴ شاخه ی آن ها یک دسته گل درست کنیم.

چند دسته گل درست می شود؟ **۴ دسته گل درست می شود**

چند شاخه گل باقی می ماند؟ **یکی باقی می ماند**
با رسم شکل توضیح دهید.

۲- ۱۷ شاخه گل داریم. می خواهیم آن ها را به طور مساوی در ۴ گلدان تقسیم کنیم. شما گل ها را یکی یکی در گلدان ها بکشید. این کار را ادامه دهید تا همه ی گل ها به تعداد مساوی در گلدان ها قرار گیرند.

در هر گلدان چند گل قرار می گیرد؟ **۴ گل**

چند گل باقی می ماند؟ **۱ گل**

برای حل کردن مسئله ی بالا می توانیم از نماد استفاده کنیم و پاسخ را به صورت زیر بنویسیم:

$$\begin{array}{r|l} 17 & 4 \\ - 16 & 4 \leftarrow \text{خارج قسمت} \\ \hline 1 & 1 \leftarrow \text{باقی مانده} \end{array}$$

۱- خارج قسمت و باقی مانده‌ی هر یک از تقسیم‌ها را به دست آورید. از راهنمای داده شده کمک بگیرید.

$$\begin{array}{r} 46 \quad | \quad 6 \\ - 42 \quad | \quad 7 \\ \hline 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 5 \times 6 = 30 \\ 6 \times 6 = 36 \\ 7 \times 6 = 42 \\ 8 \times 6 = 48 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 75 \quad | \quad 9 \\ - 72 \quad | \quad 8 \\ \hline 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 6 \times 9 = 54 \\ 7 \times 9 = 63 \\ 8 \times 9 = 72 \\ 9 \times 9 = 81 \end{array}$$

۲- تقسیم‌ها را انجام دهید.

$$\begin{array}{r} 45 \quad | \quad 7 \\ - 42 \quad | \quad 6 \\ \hline 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 50 \quad | \quad 8 \\ - 48 \quad | \quad 6 \\ \hline 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 41 \quad | \quad 5 \\ - 40 \quad | \quad 8 \\ \hline 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 22 \quad | \quad 3 \\ - 21 \quad | \quad 7 \\ \hline 1 \end{array}$$

۳- باقی مانده‌ی کدام تقسیم‌های زیر، صفر می‌شود؟

$$\begin{array}{r} 18 \quad | \quad 6 \\ - 18 \quad | \quad 3 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \quad | \quad 6 \\ - 6 \quad | \quad 1 \\ \hline 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 13 \quad | \quad 2 \\ - 12 \quad | \quad 6 \\ \hline 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 \quad | \quad 2 \\ - 12 \quad | \quad 6 \\ \hline 0 \end{array}$$

۴- آیا تقسیم ۷۹ بر ۹ باقی مانده دارد؟ **بله**

تقسیم ۳۴ بر ۷ چگونه؟ **بله**

$$\begin{array}{r} 79 \quad | \quad 9 \\ - 72 \quad | \quad 8 \\ \hline 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 34 \quad | \quad 7 \\ - 28 \quad | \quad 4 \\ \hline 6 \end{array}$$

کار با ماشین حساب

۱- حاصل تقسیم‌های زیر را به کمک ماشین حساب پیدا کنید.

$$240 \div 10 = 24$$

$$128 \div 4 = 32$$

$$215 \div 5 = 43$$

۲- حاصل تقسیم ۱۷ بر ۳ را با ماشین حساب به دست می‌آوریم. چه عددی روی صفحه

ظاهر می‌شود؟ آیا با این عدد آشنا شده‌اید؟ این اتفاق برای تقسیم‌هایی که باقی مانده دارند می‌افتد

$$5.6666666667$$

و حاصل تقسیم به این صورت نمایش داده می‌شود.

5.66666666

تمرین

۱- اتوبوسی که ۳۷ مسافر داشت، خراب شد. مسافران پیاده شدند و هر تاکسی ۴ نفر از آن‌ها را سوار کرد. برای اینکه همه‌ی مسافران سوار تاکسی شوند، چند تاکسی لازم است؟

$$\begin{array}{r} 37 \\ - 36 \\ \hline 1 \end{array}$$

۱۰ تاکسی لازم است

۲- طاها ۸۴ شکلات داشت. او در روز نیمه‌ی شعبان بسته‌های ۹ تایی شکلات درست کرد و به ۹ همسایه داد. چند شکلات برای خودش باقی ماند؟ ۳ شکلات باقی می‌ماند.

$$\begin{array}{r} 84 \\ - 81 \\ \hline 3 \end{array}$$

۳- شیرینی‌پزی در کرمانشاه در ۶ روز ۴۲ جعبه نان برنجی درست کرد. او در هر روز چند جعبه نان برنجی درست کرده است؟

$$\begin{array}{r} 42 \\ - 42 \\ \hline 7 \end{array}$$

۷ جعبه درست می‌کند.

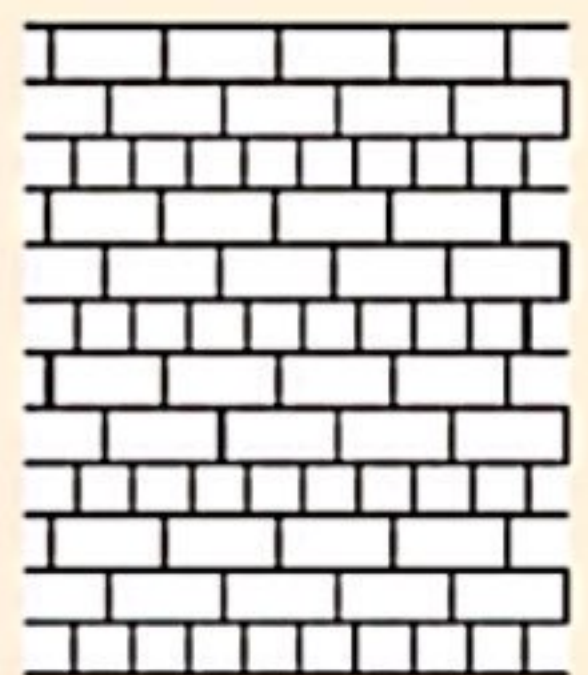
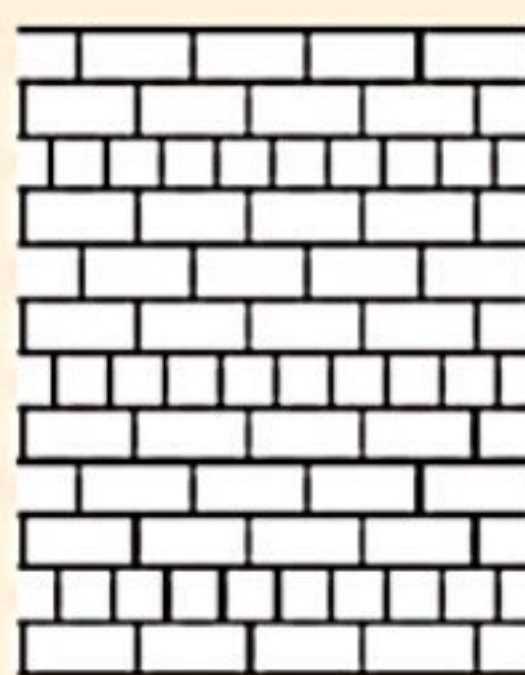
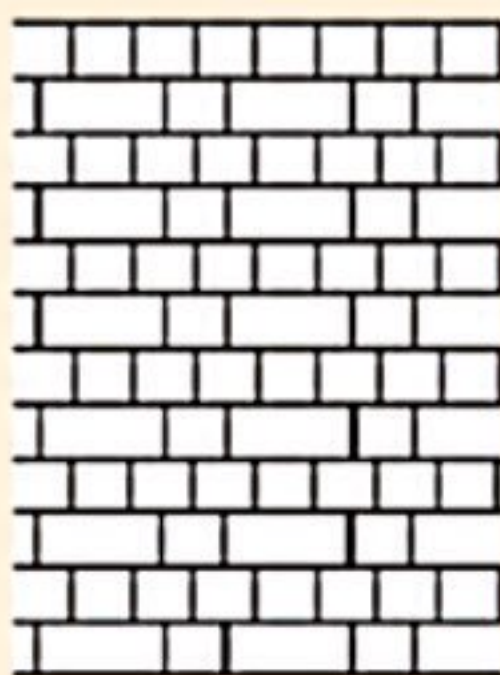
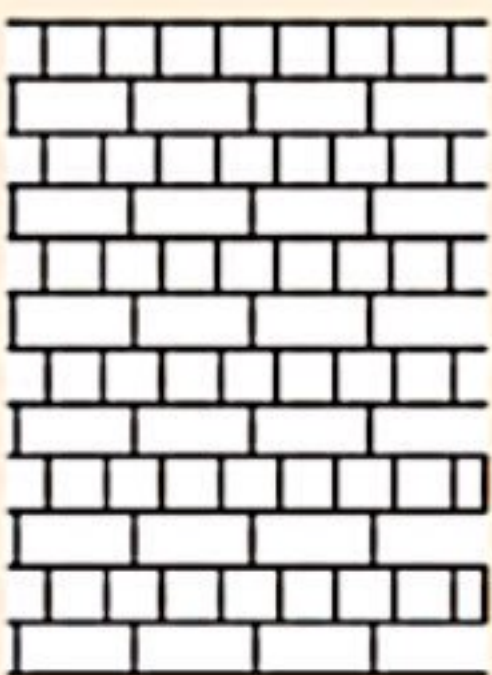
۴- ۳۷ کیلوگرم گیلان را در جعبه‌هایی می‌ریزم که هر کدام ۵ کیلوگرم گیلان جا می‌گیرد. چند جعبه لازم داریم؟

$$\begin{array}{r} 37 \\ - 35 \\ \hline 2 \end{array}$$

۸ جعبه لازم است.

خلاق باش

الگوهای آجر چینی را ادامه دهید.

فعالیت کلاسی درس پنجم فصل ۸ صفحه ۱۹۴:

۱.

$$7 \times 5 = 35$$

$$8 \times 5 = 40$$

$$9 \times 5 = 45$$

$$\begin{array}{r} 74 \\ \hline 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 72 \\ \hline 8 \end{array}$$

۲

$$2 < 9$$

$$7 \times 9 = 63$$

$$8 \times 9 = 72$$

$$\begin{array}{r} 43 \\ \hline 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 40 \\ \hline 8 \end{array}$$

۳

$$3 < 5$$

$$\begin{array}{r} 58 \\ \hline 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 56 \\ \hline 8 \end{array}$$

۲

$$7 \times 7 = 49$$

$$2 < 7 \quad 7 \times 8 = 56$$

$$7 \times 9 = 63$$

۲.

$$\begin{array}{r} 24 \\ \hline 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 24 \\ \hline 4 \end{array}$$

۰۰

۳. به هر کلاس ۸ بسته می‌رسد و ۳ بسته باقی می‌ماند.

$$\begin{array}{r} 59 \\ \hline 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 56 \\ \hline 8 \end{array}$$

۳

$$3 < 7$$